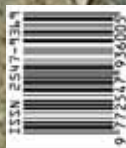

Ne İskender takmışım,
Ne şah ne sultan
Göçüp gitmişler, gölgesiz!

Ahmed Arif

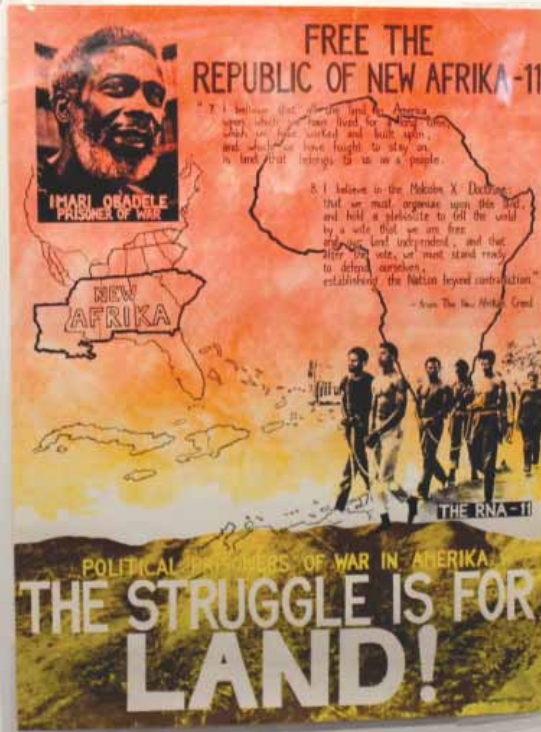

Amerikan halkının '70'lerdeki mücadelesine dair bir sergi

Canavarın karnında bile mücadele mümkündür

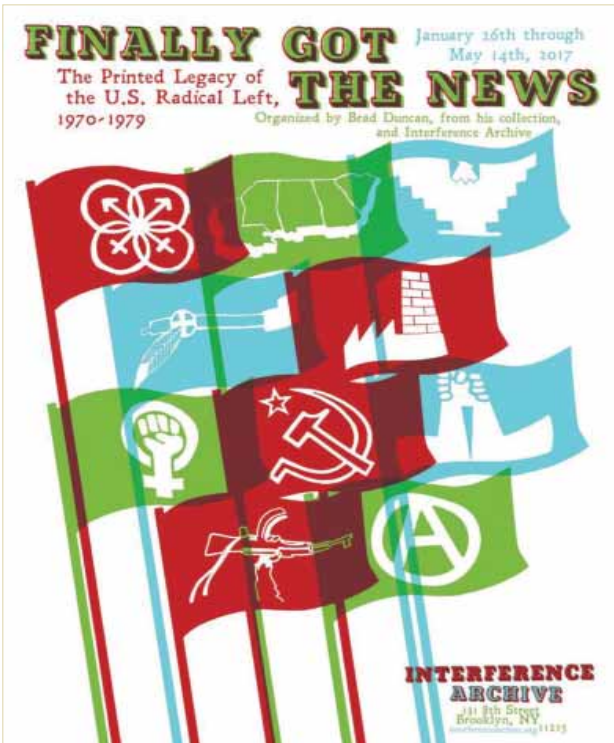

ABD'de açılan sergi 1970'li yılların mücadele birikimini bugüne taşıyor. Sergiyi ortaklaşa hazırlayanlar, çabalarının insanlara mücadelenin mümkün olduğu konusunda ilham vermesini umuyor.

Yeni Afrika Cumhuriyeti'ne Özgürlük!
Mücadelemiz Yurdumuz İçindir! - Ma-
dame Binh Grafik Kolektifi -
New York/ NY 1979

Ekim Kılıç

1970'li yıllar Türkiyeli sol, sosyalist çevreler ve işçi sınıfı mücadelesi için oldukça zengin, coşkulu ve mücadele dolu yıllardı. Elbette dünyadaki durum da Türkiye'dekinden farklı değildi. 68 kuşağını ateşleyen Paris ayaklanmalarının ve ABD'deki Vietnam savaşı karşıtı eylemlerin ayağa kaldırdığı kitleler, dünyadaki farklı uluslardan akranlılarıyla beraber, hayatın dört bir köşesinde mücadelesini sürdürüyordu.

Donald Trump'un 'Başkan' seçilmesi ile yeni tartışmaların odağına yerleşen Amerika'da, geçtiğimiz ay önemli bir sergi konuklarına kapılarını açtı.

Amerika'nın 1970'lerini konu alan sergide, mücadelenin farklı boyutlarına dair belge ve bilgiler yer alıyor. Interference Archive grubu ve Brad Duncan kolektifinin düzenlediği sergi, Afroamerikan otomobil işçilerinin 1960'larda Detroit'teki mücadelesini konu alan Devrimci Siyah İşçiler Birliği'nin etkinliklerini anlatan ünlü bir belgeselden aldı adını: "Finally Got The News". Türkçe söylemeye çalışırsak "Sonunda Haberleri Aldık".

Siyahların mücadelesini konu alan afişlerden, kadın mücadelesini yansıtan bildirilere, Detroitli otomobil işçilerinin mücadelesini yansıtan bildirilerden, anti-kolonyal mücadele örgütlerinin yayınlarına kadar çeşitli materyaller ziyaretçilere açıldı. 14 Mayıs'a kadar misafirlerini ağırlayacak olan sergiyi,

açılışından itibaren, farklı kuşaklardan işçilerin de aralarında yer aldığı çok sayıda kişi gezdi.

Devlete ve sermayeye karşı mücadele

Sergiye öncülük eden kütüphaneci Brad Duncan, sergi fikrinin ilk olarak nasıl ortaya çıktığını anlatırken “20 yıldır radikal solun basılı yayınlarını topladığını ve bu projenin hayatının bir parçası olduğunu,” söylüyor. Radikal politikaların geçmişe göre kendinedaha az yer bulduğu Amerika’da, Demokratlar ve Cumhuriyetçiler arasındaki tartışmalar baskın çıkıyor. Duncan ise, “Bence bu sergi 70’lerdeki radikal hareketlere odaklanmasıyla bugünün insanlarına bu mücadelenin, radikal hareketi kurmanın, devlete ve sermayeye karşı mücadele etmenin mümkün olduğunu hatırlatabilir. Umarım ki çok da uzak olmayan bir geçmişten gelen bu enerjik resim ve materyaller insanlara mücadelenin mümkün olduğuna dair bir ilham verir. Biliyorsun, bu hareketler kurulabilir. Umarım ki sizin Türkiyeli okuyucularınız için bu sergi Amerikan tarihinin ve politik kültürünün başka bir yanını gösterir. Ve yine gösterir ki; canavarın karnında bile adaletsizliğe karşı mücadele mümkündür” diyor.

Tarih ortaklaşa paylaşılmalı

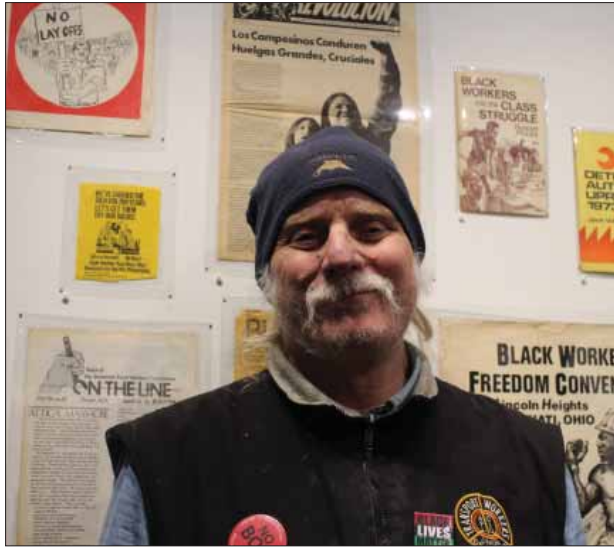
Sergideki gönüllülerden Jen Hoyer ile görüştüğümüzde tarihin nasıl sunulması gerektiği üzerine bir sohbete giriyoruz. “Bence bizim ortaklaşa yaptığımız iş oldukça değerli. Çünkü biz tarihin başka bir yolla arşivlenebileceğini gösteriyoruz. Tarih ortaklaşa paylaşılmalı. Ve bu sergi de ortaklaşa yapıldı. Biz bunu, insanların elinde arşivcilikle alakalı bir belgesi olmadan da kapıdan içeri girip bir şeyler yapabileceği bir mekânda yapıyoruz. Herkes bu işe girebilir veya materyalleri organize edebilir. Herkes burada gönüllü olup arşivcilikle ilgili beceriler kazanabilir. Ayrıca onlar

bu arşivin temsil ettiği tarih konusunda sahip oldukları bilgiyle de katkıda bulunabilirler,” diyor. Tarihin neden böylesi bir şekilde paylaşılması gerektiğini, bunun altında nasıl bir fikir yattığını sorunca ise şöyle yanıtıyor. “Biz tarihi, neyi koruyup neyi korumadığımızı göstererek anlatıyoruz. Eğer ki biz ana kurumların, tarihin ne olduğu, neyin korunup korunmayacağı ve neyin ulaşılabılır olup olamayacağı konularında karar vermesine izin verirsek, onların topluma bizim tarihimizin ne olduğunu anlatmasına da izin veriyoruz demektir. Fakat tarihimizde neyin, kimin ve hangi düşüncelerin önemli olduğuna bizim karar vermemiz gerekiyor. Biz bunu yaptığımız zaman, insanlar gelip hiç bilmedikleri tarihi gerçeklerle karşılaşıyorlar. Ve insanlar kendilerinin de yapabilecekleri, mümkün olan şeyleri öğreniyorlar”.

‘Kendimiz olanı kurmak...’

Sergi katılımcılarından John McCharthy, bizzat tanıklık ettiği tarih konusunda çok net ve bugüne de mesaj verdiği düşünüyor: “Mücadele etmek isteyen işçiler, ‘Siyah Yaşamlar Önemlidir’ hareketi ile ilgilenenler, Dakota boru hattına karşı olanlar ve 15 dolar saat ücreti için mücadele edenler buraya gelmeli ve 40 yıl öncesinde neler olduğuna görmeliler”.

Sergiye katılan gençlerden Ashley Strazzinski ise hâlâ aynı talepler için mücadele edildiğini söylüyor: “Serginin müthiş ve ilham verici olduğunu düşünüyorum. Birçok sosyal meseleyi yansıttığını düşünüyorum. Ancak büyük bir sorun olmakla beraber çevresel meselelere dair bir şey bulamadım. Burada sergilenen her şey gerçekten ilham verici. Geçen hafta Washington’daki kadınlar yürüyüşüne katıldım. Üzücü olan şu ki biz hâlâ aynı şeylerle mücadele ediyoruz. Ancak bu sergiyi görmek ve günlük hayatımıza kazandırmak, bununla beraber kendimiz olanı kurmak ise tek kelimeyle muhteşem”.

John McCharthy, Dakota boru hattına karşı olanlar ve 15 dolar saat ücreti için mücadele edenlerin sergiyi mutlaka görmesini istiyor.

Ashley Strazzinski, sergiyi ilham verici bulmakla birlikte çevresel meselelere dair fazla bir şey bulamamaktan şikâyetçi.